

«Қазақстан тарихындағы исламның
рухани тұлғалары»¹⁷

ғылыми-танымалдық конференцияның материалдары

Материалы научно-практической конференции
«**Духовные личности ислама
в истории Казахстана**»¹⁷

Көкшетау қаласы
28 сәуір 2015 ж.

- Нурженов Н.
ВСТУПИТЕЛЬНОЕ СЛОВО
- Абуов А.
ЕДИНСТВА УЧЕНИЯ ЯСАВИ В НАРОДНОЙ ИСЛАМСКОЙ И
АЙНУР Әбдірәсілқызы
ЭТНОКОНФЕССИЯЛЫК ИДЕНТИФИКАЦИЯ
КАЗАКСТАНДАҒЫ ЖӘНЕ ЗАМАНАУИ СЫНТЕГЕУРИНДЕР
ҚУРАУШЫ ҰЛТ ЖӘНЕ ДИНАМИКА БІЛІМ БИ
Байтенова Н., Бейсенов Б.
КАЗАКСТАНДАҒЫ ДІНИ ЖӘНЕ ДИНАМИКА БІЛІМ БИ
БОЛЛАШАҒЫ
- Буканова Р.
ВЫДАЮЩИЕСЯ МУСУЛЬМАНСКИЕ ДЕЯТЕЛИ ИЗ БАШКИР
Иглаветов И.
РЕЛИГИОЗНЫЙ ФАКТОР В ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ПОЛИТИКЕ
- Кенжетасов Д.
ҚАРАХАН ДӘУІРІ КЕЗЕҢІНДЕГІ ТҮРКІЛЕРДІҢ ТАРИХИ-ДИ
Косиченко А.
РЕЛИГИОЗНЫЕ АСПЕКТЫ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
- Онгаров Е.
ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ РУХАНИ МӘДЕНИЕТІНІҢ ҚАЛЫП
РӨЛІ
- Сандыбаева У.
РЕЛИГИОЗНЫЕ ПРАКТИКИ: К ПРОБЛЕМЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ
- Смагулов Е.
УКРЕПЛЯЮТСЯ ГАРАНТИИ КОНФЕССИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
- Соловьева Г.
О КОНЦЕПЦИИ РЕЛИГИОЗНОГО И РЕЛИГИОВЕДЧЕСКОГО
- Сыздықов Р.
ДӘСТҮРЛІ ИСЛАМ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫНЫҢ ҚАЗАҚ
ЕҢБЕКТЕРІ МЕН ТАРИХИ ТҮПДЕРЕКТЕРДЕН КӨРІНІСТІ
Толғамбаева Д.
ИСТОРИЧЕСКАЯ ПАМЯТЬ И КУЛЬТУРНО-НАЦИОНАЛЬНАЯ

Н. Байтенова

Филолог, ал-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің дінтану және мәдениеттану кафедрасының профессоры

Б. Бейсенов

Филолог, ал-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің дінтану және мәдениеттану кафедрасы

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ДІНИ ЖӘНЕ ДІНТАНУЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ: ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ БОЛАШАҒЫ

Бүгін біз қазіргі Қазақстандағы діни және дінтанулық білім беру мәселесі бойынша белгілі бір тәжірибенің жинақталғандығы туралы айта аламыз. Қазақстандағы діни және дінтанулық білім берумен біркатар жоғарғы оқу орындары айналысады, олардың қатарына ал-Фараби ҚазҰУ, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Ясауи атындағы Қазақ-Түрік университеті Ислам мәдениеті Египет университеті, Шет тілдер және іскерлік қарьера Университеті. 1999 жылы Қазақ Ұлттық университетінің философия және саясаттану факультетінің философия және ғылыми методология кафедрасы негізінде дінтану мамандығы, 2002 жылы магистратура болып ашылды. 2003 жылдан бастап Египет ислам мәдениеті университетінде, Еуразия ұлттық университетінде және Шет тілдер және іскерлік қарьера университетінде дінтану мамандары дайындалуда. 2010 жылы Қожа Ахмет Ясауи атындағы Қазақ-Түрік халықаралық университетінде теология мамандығы ашылды.

Соның 15 жыл аралығында ал-Фараби атындағы ҚазҰУ-інде дінтанушы мамандарды дайындау жеткілікті дәрежеде іске асуда. Осы жылдар шеңберінде біздің күшімімізбен дінтану мамандығы бойынша оқулықтар, оқу құралдары, оқу-әдістемелік құралдар, мемлекеттік стандарттар, ЖОБ-лары (РУПы) дайындалып басылып шықты. Дінтану және мәдениеттану кафедрасының негізінде дінтану, теология, исламтанудың мемлекеттік стандарттары жасалып Білім және ғылым Министрілігінің мамандықтар классификаторына енгізіліп лицензия алынды. Осы уақыт шеңберінде Қазақстан үшін дінтану саласында жоғарғы білікті бакалавр мен магистранттарды дайындамақ, 2014ж. алғашқы PhD докторанттары диссертацияларын қорғап үлкен кәсіптік жолға жолдама алды.

Бірақ, бұған қарамастан, әлі де болса, біз дінтанушыларға сұранысты толық қанағаттандырдык деп айта алмаймыз. Қазақстандағы, жалпы әлемдегі діни жағдайды ескеретін болсақ, жоғарғы білікті дінтанушы мамандарды даярлау, заманауи сұранысқа жауап беретін оқулықтар мен оқу құралдарын басып шығару, әсіресе, қазақ тілінде, бүгінгі күннің өзекті мәселесі болып қалып отыр.

Қазақстанда дінтанулық білім беру мәселесі бүгін көпбағытты сипатта, ол тек қана мамандарды дайындау деңгейімен ғана емес, сонымен қатар мазмұндық жағынан да айрылады. Дінтанулық білім беру мәселесі қойылғанда дінтанушы мамандарды даярлау мәселесімен қатар діни және дінтанулық сауатсыздық мәселесін шешумен де байланысты. Соңғы мәселеде дінтану пәнін міндетті пән ретінде барлық деңгейде және барлық мамандықтар үшін енгізу туралы сөз болып отыр, ол қазіргі қоғамда діни және конфессияаралық қатнастарда радикалды трансформацияларға байланысты орын алған көптеген мәселелерді шешуге негіз болар еді.

Адам жанын тәрбиелеу және оның дүниетанымын қалыптастыру үшін әлемдік және дәстүрлі діндердің рухани құндылықтарын тиімді қолдану маңызды болып саналады. Дінтану пәні ұлттаралық қарым-қатынас мәдениетіне және жауапкершілікке, отансүйгіштікке, мәдениеттер үнқатысуына, ұлыстардың ерекшелігін түсіну мен сыйлауға, өзге діндегілерге құрметпен қарауға, діндердің құндылықтық негіздерін үйретуі тиіс. Сонымен қатар, еліміздегі қалыптасқан діни жағдайды, шетелдік жат діни ағымдардың теріс ықпал әсерін, еліміздегі және террористік бағыттағы діни топтардың зиянды ұстанымдарын үнемі назарға алынуы керек. Дінтану пәнін оқыту процесінде Қазақстандағы діндердің тарихы мен діни іліміне,

